نام و نام خانوادگی :	باسمه تعالی	مدت : ۶۰ دقیقه
نام پدر:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سمنان	نام درس : فارسی ۳
شماره صندلی :	**دبیرستان شهید بهشتی سمنان**	تاریخ : ۱۴۰۱/۱۰/ ۱۷
تعداد صفحات : ۲	سال تحصیلی : ۱۴۰۲ -۱۴۰۱	دبیر مربوطه : آقای رهایی
تعداد سؤالات : ۱۴	کلاس: دوازدهم تجربی و ریاضی	صفحه : ۱

ردیف	نمره	باعدد	با حروف	امضاء دبیر	نمره تجدید نظر	باعدد	با حروف	بارم

الف

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱- معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. ۱

الف) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع .... ب) در نشئه های سرشار از شعر و خیال پژمرد

ج) تا وارهی از دم ستوران د) بر نمط عشق اگر پای نهی طاق نه

۲- درگروه واژه های زیر غلط های املایی را بیابید و صحیح آن را بنویسید. ۱

دست عنابت – قندیل زیبای پروین- چریغ آفتاب – شیر ارقند - نخل باسق – ایل و عشیره

۳- واژه های نادرست را بیابید و املای صحیح آن_ها را بنویسید. ۱

الف)که با نادان نه شیون باد و نه صور ب)وصله های رنگارنگ بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است.

ج) به غایت القصوای مقصود خود رسیده است د) روز و شب با فخر و مباحات به تصدیقم می نگریست.

۴- متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.

الف) شگفتا که نگاه های لوکس مردم آسفالت نشین شهر آن را کهکشان می بیند

ب) صد تیغ جفا بر سر خود دید یکی چوب تا شد تهی از خویش و نی اش نام نهادند

ج) گر آتش دل نهفته داری سوزد جانت به جانت سوگند

د) پنهان مکن آتش درون را زین سوخته جان شنو یکی پند

* در گزینه ی «**الف**» واژه ی «کهکشان» چه نقشی دارد؟ ۰/۵

* در کدام گزینه حذف فعل دیده می شود؟ آن را بیابید و بنویسید. ۰/۵

* در گزینه «**الف**» چند وابسته ی وابسته وجود دارد ؟بیابید و نوع آن را بنویسید. ۱

* ترکیب های وصفی و اضافی را در گزینه ی «**ب**» بیابید و به طور دقیق بنویسید. ۱

۵- بیت زیر دارای چند جمله است و جمله ی اول چند جزیی است؟ ۱

« همتم بدرقه ی راه کن ای طایر قدس / که دراز است ره مقصد و من نو سفرم»

ب

قلمرو ادبی (۵)

۶- نویسندگان آثار زیر را بنویسید. ۱

الف) قصّه ی شیرین فرهاد: ب) تمهیدات:

۷- در ابیات زیر مجاز و جناس را بیابید و بنویسید.

الف- نه من از پرده تقوی به درافتادم و بس پدرم نیز بهشت ابد از دست بهشت ۱

ب) کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند

www.kanoon.ir

۸- آرایه های ادبی را در ابیات زیر بنویسید. (هر بیت دو آرایه) ۱

الف) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست

ب) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مرداد مه و گاه دی اش نام نهادند

۹- آرایه ی شاخص و مهم را در بیت های زیر بنویسید. ۱

کی شود این روان من ساکن این چنین ساکن روان که منم .....

دل چو شد غافل ز حق، فرمان پذیر تن بود می برد هر جا که خواهد اسب، خواب آلوده را .....

۱۰- ابیات زیر را کامل کنید. ۱

گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد بالله .....

ای ..... بیداری ستاره در چشم جویباران

ج **قلمرو فکری (۸)**

۱۱- معنی ساده و روان بیت ها و عبارت های زیر را بنویسید. ٤

الف- تن ز جان و جان ز تن مستور نیست لیک کس را دید جان دستور نیست

ب- آیین طریق از نفس پیر مغان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند

ج- برخلاف حال، پامان به ده باز بود و در شهر، دست‌وپاگیر نشده بودیم.

د) در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند.

۱۲- مفهوم کلی ابیات و عبارات زیر را بنویسید. ۳

الف) در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز هر کسی بر حسب فکر گمانی دارد

ب)من که هر آنچه داشتم اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو

ج) عشق بر یک فرش بنشاند گدا و شاه را سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را

۱۳-در بیت«هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد» منظور از « ماهی» و «آب» چیست؟ ۰/۵

۱۴- مفهوم کنایی عبارت مشخص شده را بنویسید. « عشق آتش است، هر جا که باشد، جز او رخت، دیگری ننهد» ۰/۵

کامیاب باشید.

www-kanoon-ir

به نام خدا

پاسخ فارسی ۳، شهید بهشتی سمنان

مولف پاسخنامه: علی اکبر افتخاری، رتبه ۴ کشوری انسانی

قلمرو زبانی

۱_

الف) آمدن، فرا رسیدن، قدم نهادن

ب)حالت سرخوشی، کیفوری، سرمستی

ج)حیوانات چارپا

د) بساط شطرنج، روش

۲_ انابت، ارغند

۳_الف) سور ، د) مباهات

۴_

الف) مسند

ب) در مورد ج، فعل می خورم پس از سوگند به قرینه معنوی حذف شده است.

ج) دو، آسفالت نشین: صفت مضاف الیه و مردم: مضاف الیه مضاف الیه

د)ترکیب های وصفی: صد تیغ، یکی چوب_ ترکیب های اضافی: تیغ جفا، سر خود، نامش(جهش ضمیر)

www-kanoon-ir

۵_ ۴ جمله دارد، چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند
قلمرو ادبی
۶_ الف) احمد عربلو ب) عین القضات همدانی
۷_
الف) بهشت و بهشت : جناس همسان
ب)مرد و زن: مجاز از همه انسانها
۸_
الف) تشبیه، تشخیص، کنایه
ب) مراعات نظیر، کنایه، تضاد
۹_تناقض _ اسلوب معادله
۱۰_ کز آفتاب فلک خوبتر شوی
ای مهربان تر از برگ در بوسه های باران
قلمرو فکری
۱۱_ الف) تن جان را درک می کند و جان از تن آگاهی دارد و هیچ یک از دیگری پوشیده نیست، اما هیچ کس توانایی دیدن جان را ندارد.
ب)آن حضرت خضر که به خوش قدمی و فرخندگی مشهور است، راه و روش طریقت را از برکت دعای پیر و مرشد مغان به دست اورده است.
ج) برخلاف الان، مرتبا به ده و روستا سر می زدیم و مشغول شهر و شهرنشینی نشده بودیم.
د) کسی می تواند در راه عشق قدم بگذارد که از خود

www.kanoon.ir

بگذرد و ایثار کند و خود را فراموش کند و ترک مادیات کند.

۱۲_ الف) هرکسی محرم راه عشق نیست و نمی تواند اسرار و رموز عشق را دریابد.

ب) از خودگذشتگی و ایثار در راه عشق و ترک خود

ج) عالم گیر بودن عشق و یکسان بودن غم آن برای همه افراد

۱۳_ماهی: عاشق حق و آب: معرفت و عشق الهی

۱۴_ عشق هرجا که باشد اجازه حضور و جلوه گری یه هیچ چیز دیگری نمی دهد و چیزی یارای مقابله با آن را ندارد.